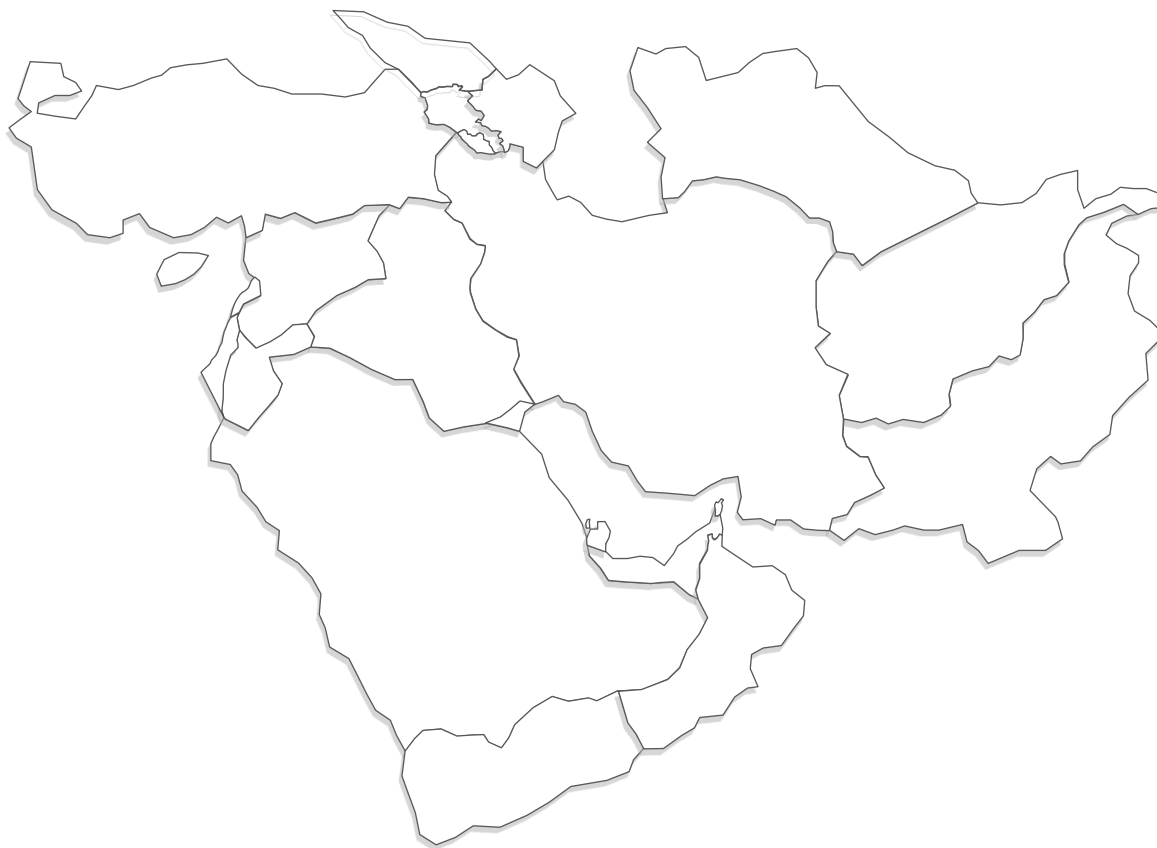

IRÁN

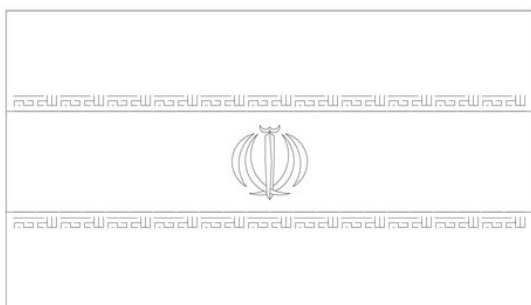
1. V obrysovej mape juhozápadnej Ázie vyznač a pomenuj Irán spolu s jeho susednými štátmi. Modrou farbou vymaluj Kaspické more, Perzský záliv, Ománsky záliv a Hormuzský prieliv. Následne ich pomenuj. V Iráne vyznač a pomenuj hlavné mesto. Hnedou farbou vyznač polohu pohorí Elborz a Zagros, žltou zas polohu Veľkej solnej púšte a púšte Lút. Pri riešení úlohy môžeš pracovať so školským atlasom.

2. Akým názvom sa označuje región juhozápadnej Ázie spolu s Egyptom, ale bez Zákaukazska, Afganistanu a Pakistanu? Môžeš sa s ním často stretnúť v médiách.

- a) Islamský kalifát
- b) Arábia
- c) Maghreb
- d) Blízky východ

3. Vyfarbi štátnu vlajku Iránu.

4. Aký je dlhý tvar názvu štátu Irán?

- a) Iránska socialistická republika
- b) Iránska islamská republika
- c) Iránska arabská republika
- d) Iránska demokratická republika

5. Najvyšší vrch Iránu je zároveň najvyššou ázijskou sopkou. Vyhľadaj ho v atlase a napíš jeho názov. Akú má tento stratovulkán nadmorskú výšku? Koľkonásobne je vyšší v porovnaní s Gerlachovským štítom?

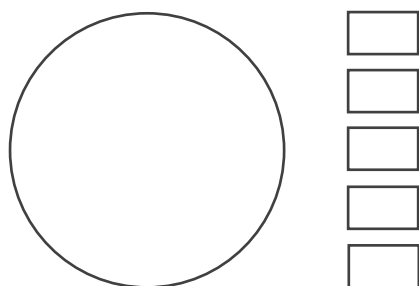
6. Akú má Irán rozlohu v porovnaní so Slovenskom? Z troch porovnávacích máp zakrúžkuj tú, ktorá zobrazuje správny pomer rozlohy Slovenska k Iránu.

7. Nikde inde na Zemi, len v Iráne žije dodnes vzácna mačkovitá šelma, ktorej oblasť výskytu kedysi pokrývala veľkú časť južnej a juhovýchodnej Ázie. Ako sa tento kriticky ohrozený druh nazýva?

- a) Leopard škvrnitý c) Tiger pásavý
b) Jaguár americký d) Gepard indický
8. Územie Iránu má rozmanité klimatické a vegetačné podmienky, čo je spôsobené najmä jeho hornatým povrchom. Aký typ krajiny v Iráne prevláda?
- a) lesy mierneho pásma c) savana
b) púšte a polopúšte d) stepi
9. Obyvateľstvo Iránu je pestré: 61% tvoria Peržania, 16% Azerbajdžanci, 10% Kurdi a 6% Lúrovia. Zvyšok tvoria ostatné národy. Z kruhu nižšie vytvor graf zastúpenia spomenutých národností a etník v iránskej populácii a doplň ho legendou.

10. Irán je najľudnatejším štátom juhozápadnej Ázie a najsilnejším štátom šiitskeho islamu. Má tolko obyvateľov ako najľudnatejší štát Európskej únie Nemecko a približne pätnásťkrát viac obyvateľov ako Slovensko. Aká je populácia Iránu?

- a) 82 miliónov c) 122 miliónov
b) 52 miliónov d) 22 miliónov

11. Na obrázku Šáhovej mešity v Isfaháne označ a pomenuj nasledovné časti: štyri minarety, dóm s kupolou, hlavné nádvorie, arkády, ívány (klenutá halová stavba obdĺžnikového pôdorysu s otvorenou prednou stranou, ktorá umožňuje prechod na nádvorie).

12. Cez územie dnešného Iránu prechádzala staroveká a stredoveká obchodná cesta, ktorá spájala Čínu s Rímskou a neskôr Byzantskou ríšou. Vďaka nej sa dostalo do Európy mnoho čínskych technických vynálezov - napr. papier, hodváb a porcelán. Jej význam upadol po zámorských objavoch a skvalitnení námornej dopravy. Ako túto cestu nazývame?
13. Ako sa nazýva náboženstvo, ktoré v Perzii kedysi prevládalo a po dobytí Arabmi bolo vytlačené islamom? Vzniklo pred viac ako 2500 rokmi a patrí medzi najstaršie monoteistické náboženstvá na svete. Jeho prorokom je Zarathuštra.
- a) bahaizmus c) šintoizmus
b) zoroastrizmus d) džinizmus
14. Poľnohospodárske výrobky z Iránu si už určite ochutnal/a.

V zozname zakrúžkuj štyri, pri ktorých patrí Irán k najväčším svetovým producentom a vývozcom.

banány, sušené hrozienka, káva, mandle, arašidy, datle ananásy, kakao, pistácie, kokosové orechy

15. Hospodárstvo Iránu je založené najmä na ťažbe a spracovaní suroviny, ktorá je pre svet požehnaním a prekliatím zároveň. Irán má jej štvrté najväčšie zásoby spomedzi všetkých štátov. O akú surovinu ide?

16. Pozorne si prečítaj všetkých desať tvrdení o Iráne. Zakrúžkuj tie, ktoré sú pravdivé. Je ich presná polovica.

- V Iráne existuje trest smrti a vykonávajú sa tu aj verejné popravy.
- Iránci sú Arabi - hovoria arabčinou rovnako ako Sýrčania, Egypťania či Iračania.
- Aj keď je Irán moslimským štátom, ženy sú rovnocenné s mužmi - majú rovnaké práva a povinnosti.
- Typickým zvieratom iránskych polopúští a púští je Ťava jednohrbá (dromedár).
- Zahraničných turistov lákajú v Iráne nielen historické pamiatky, ale aj kvalitné prímorské letoviská, ktoré sú hojne navštevované.
- Oficiálnym štátnym jazykom Iránu je Fársí (perzština).
- Tradičné, ručne tkané perzské koberce sa nazývajú Ajatolláh. Sú vyrobené z hodvábu.
- Kvôli svojmu jadrovému programu čelí Irán medzinárodným ekonomickým sankciám.
- Takmer všetci obyvatelia Iránu sú moslimovia. Väčšina z nich vyznáva šiitský islam.
- Irán patrí v rámci Blízkeho východu k hospodársky a vojensky slabým štátom.

17. Ktorý vládca a známy dobyvateľ si podmanil starovekú Perzskú ríšu? Cestu k dobytíu bohatých perzských miest mu otvorila víťazná bitka pri Gaugaméle v roku 331 pred Kr., ktorá sa radí medzi najväčšie a najvýznamnejšie bitky svetových dejín.

- a) Alexander Veľký
- b) Chammurapi
- c) Gaius Július Cézar
- d) Hannibal

18. Ako sa nazýva oficiálna iránska mena? Jej bankovka je zobrazená na obrázku.

- a) iránsky dolár
- b) iránska libra
- c) iránsky rial
- d) iránsky jüan

Kolko eur zarobí za mesiac priemerný Iráňčan, keď priemerná mzda je v iránskej mene okolo 17 000 000 mesačne? Kurz eura voči iránskej mene je 1 : 47 290 (údaj z 6/2019). Pri výpočte môžeš použiť kalkulačku.

19. Väčšina Iránu je hornatá, malá časť štátu však leží aj v Mezopotámskej nížine na hraniciach s Irakom. Vyhľadaj túto oblasť na mape v školskom atlase a zisti, ktoré iránske mesto je v nej najväčšie. Kolko má podľa legendy mapy obyvateľov?

20. Iránci nie sú Arabi, ale Peržania. Používajú odlišný jazyk, no ich písmo vychádza z arabského. Pozri si texty nižšie a zakrúžkuj ten, ktorý pochádza z Iránu.

تمام افراد بشر آزاد به دنیا می آیند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند، همه دارای عقل و وجدان می باشند و باید نسبت به یک دیگر با روح برادری رفتار کنند.

沒逝韓耶三
揭韓殺恒藐
帝殺逝姪三

Đầy vườn cỏ mọc lau thưa,
Song trắng quanh-quê, vách mờ rã-rối.
Trước sau nào thấy bóng người,
Hoa đào năm ngoái còn cười gió đông.
Xáp-xè én liệng lâu không,
Cỏ lan mặt đất, rêu phong dấu giầy.
Cuối tường gai góc mọc đầy,
Đi về này những lối này năm xưa.

पशु जानवर हाथी ऊँट घोड़ा
बबर शेर शेर शेरनि सिंह चीता
भालू रीछ मगरमछ बदर

21. V Iráne žijú aj kočovníci (nomádi). Ako sa nazývajú?

- a) Masajovia
- b) Kurdi
- c) Mongoli
- d) Kaškajovia

IRÁN – ZAHALENÁ KRÁSA

Opíš svoje zážitky a dojmy z dokumentárneho filmu a rozprávania o Iráne. Vľavo od mapy napíš, čo sa ti páčilo - čo ťa zaujalo. Vpravo uveď to, čo sa ti nepáčilo.

Čo a ako by sa dalo zlepšiť? Do mapy napíš aspoň desať pojmov, ktoré ti napadnú po vyslovení slova IRÁN.

